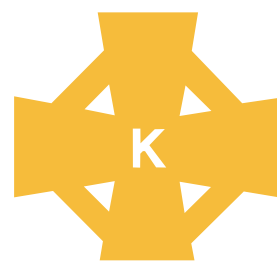

LEKMAN i KYRKAN

4
2014

Svenska Kyrkans Lekmannaförbund

*Den som inte tar emot Guds rike som ett barn
kommer aldrig dit in.
Och han tog dem i famnen,
lade händerna på dem och välsignade dem.*

Mark 10:13 - 16

**Ansvarig utgivare
Anders Nordberg**

Nygårdsvägen 32
554 74 Jönköping
cagnordberg@hotmail.com

Redaktör

Britt-Louise Madsen
Rådhusgatan 81
831 45 Östersund
063-12 30 30
madsensis@gmail.com

Redaktionskommitté

Birgitta Ericsson Löfgren
Svanebacksvägen 3
263 62 Viken
042-23 70 70
birgitta.e.lofgren@telia.com

Beryll Grandell
Karlfeldtsgratan 8
632 27 Eskilstuna
016-51 60 73
beryll@telia.com

När det gäller medlemskap

Juhani Ahonen
Rådhusgatan 81
831 45 Östersund
063-12 30 30
070-557 82 41
juhani.ahonen@gmail.com

Förbundets plusgiro

Medlemsavgifter o gåvor
Pg 50 27 87 - 5

Medlemsreg och prenumeration
Allan Forsberg
Kimröksgatan 5
296 35 Åhus
044-240527
lekmanna@globalnet.net

LH Tryck, Box 224
523 25 Ulricehamn

Hemsidan

www.lekmanikyrkan.se

UPPHOVS RÄTTSSKYDD

Allt material, texter och bilder, som publiceras i "Lekman i Kyrkan" och på hemsidan www.lekmanikyrkan.se är upphovsrättsskyddat.

Användning får ske endast med Svenska Kyrkans Lekmanaförbunds tillåtelse.

Redaktionen

Julbrev

Jag är en vintermänniska och kommer förmodligen alltid att vara. Jag tycker om lugnet och friden som sprider sig när jag ser snön stilla falla. Vid snöfall tänker jag ofta på en sångstrof. "Så som snö börjar täcka marken eller som ett stilla regn. Gud låt din ande falla så. Rena och helga mig."

Julen som är tung för många är den ultimata festen för mig. Den kommer på "rätt" årstid, Den har kristendomens stora budskap och den har alla festligheter med familjen, maten, musiken, dofterna och gåvorna.

I samma andetag tänker jag på människor som inte har det som jag. Det kanske fattas allt av detta. Då skulle kanske vintern bara vara en enda lång, dyster och kall tid både för kropp och själ och när man tänker så lockar julens budskap fram givmildheten och kärleken till mina medmänniskor. Man vill alla väl.

Pappa sa till mig: "Var glad åt lite så har du mycket att vara glad över" och det tänker jag ofta på och jag tycker att jag gläder mig åt lite.

Jag är i och med detta nummer av Lekman i Kyrkan inne på mitt tionde år som er redaktör. Visst har jag varit trött någon gång när jag tycker att tidningen inte blev så bra men det är korta stunder. Då försöker jag att kavla upp ärmarna och göra nästa nummer bättre.

Som medlem i Lekmanaförbundet har jag fått nya vänner över hela vårt långa land och får hela tiden flera nya. Det känns som om det aldrig tar slut. Som redaktör får jag komma och besöka och ni kan inte tro vilken rolig uppgift jag har.

I Inför det nya året önskar jag inte annat än att även då få finnas under Guds hand, han som är all kraft och godhet". Mina små barnbarn frågar ibland: "Är du rik farmor" och jag svarar att jag är mycket rik. Sedan förklarar jag för dem vad rikedom är. Att det är dom som är min förmögenhet är det nog svårt att förstå när allt nuförtiden värderas i pengar. Men, ja jag är en rik människa. Jag ger gärna bort av mina rikedomar men det blir i omtanke och gemenskap.

Jag önskar er alla en underbar och välsignat fridfull jul och ett nytt år med hopp om värdefulla möten och stor gemenskap.

Britt Louise Madsen
Redaktör

DEN ANGELÄGNA LOVSÅNGENS MÖJLIGHET

När vi på första söndagen i Advent går in i ett nytt kyrkoår får vi i våra kyrkor höra evangelietexten ur Matteus, om hur Jesus rider in i Jerusalem på en åsna. Han markerar därmed att han kommer som en konung, men inte en jordisk konung utan en himmelsk konung – en tjänargestalt. Människorna blir dock glada och entusiastiska och ropar:

Hosianna Davids son! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Hosianna i höjden. (Matt. Kap. 21)

Samtidigt som det är en bön om hjälp är det en lovsång och en hyllning till honom, som kommer till dem som en hjälpare och frälsare. Läser vi om denna händelse hos Lukas ser vi att han har några betydelsefylla tillägg.

Han talar om ”Fred i himlen och ära i höjden” Men tillägger att några fariseer i folkmassan blev irriterade över hyllningarna och lovsången och bad därför Jesus att få tyst på sina lärjungar. Jesu svar kan verka något utmanande och retfullt:

Jag säger er att om de tiger kommer stenarna att ropa. (Luk.19)

Samtidigt som han chockerar och retar sina vedersakare visar han här att han kan blanda både utmanande humor med ett djup, som ingen anar vidden av. Hur kan han få stenar att ropa? Det är ju en omöjlighet. Här visar väl Jesus hur realistisk han är. Så resonerar väl de flesta i vår tid, som tycks ha glömt eller helt förnekar den andliga, himmelska verkligheten.

Jag tror dock att stenarna kan ropa eller tala på sitt sätt i olika sammanhang. Jag vill här visa på ett exempel. För ett antal år sedan hade jag förmånen att få följa med på en resa i Pauli fotspår genom Grekland. Den resan ordnades av Lunds universitet. Vi hade bästa tänkbara guider med oss – en professor och en docent från teologiska fakulteten. Resan började i Nordöstra Grekland i ruinstaden Filippi, som på Pauli tid var en modern romersk gruvstad med livlig kommers – inte helt olik våra nutida moderna städer. (se Apg. Kap.16).

Paulus stannade tydligen här längre tid än han först hade tänkt. Vid floden som rinner i närheten av staden hittade han ett böneställe där han träffade några kvinnor. En av dem hette Lydia och blev döpt av Paulus och Silas liksom hela hennes hus.

En slavinna, som hade en ”spådomsande” sprang i flera dagar efter dem och ropade ut att de ”stod i den högste Gudens tjänst”. Paulus visade sin mänskliga sida när han tappade tålamodet. Han sade i Jesu Kristi namn att demonen skulle fara ut henne.

Slavägaren blev förargad och insåg att han skulle gå miste om goda förtjänster, som han hade genom spåkvinnan.

Paulus och Silas fördes till stadens domare, som lät pryglas dem och sätta dem i innersta fängelsehålan. Under natten sitter de här och ber och sjunger lovsånger till Gud. Helt plötsligt kommer en jordbävning och öppnar dörrarna och alla bör föll av dem. Fångvaktaren blev förskräckt och var på väg att ta livet av sig. Men Paulus hindrade detta och uppmanade honom att tro på Jesus.

Det märkliga i sammanhanget är att när vi besökte denna plats. Så ser vi att endast en byggnad finns kvar i den på Pauli tid stolta romerska staden. Det är fängelsehålan där Paulus och Silas bad och sjöng lovsånger. Betyder inte detta att stenarna ännu ropar och uppmanar till lovsång och bön?

Dock det är inte bön om ropande stenar som är vår uppgift. Låt oss lära av Paulus och Silas. De uppmanade frimodigt till tro på Jesus Kristus i ett samhälle där romerska medborgare inte fick bearbetas för omvändelse. Och Filippi var en romersk koloni.

Som kristna bör vi leva i bön och lovsång dagligen, så att tron smittar av sig. Vi bör uppmuntra varandra att lyssna till Herren Jesus. Hans budskap är giltigt för alla tider. Detta är en ödesfråga i vår tid. Det går väl knappast en dag utan att Gud, Kristus och hans kyrka blir ifrågasatt i massmedia och i andra sammanhang. Vi ser ju bara hur vår nya kulturminister fick en mängd hatbrev sedan hon öppet vågade erkänna att hon är kristen.

Kyrkan behöver därför människor, som lever med Jesus i sina hjärtan - lekmanagrupper, som ser sitt böne- och lovsångsansvar. Det borde vara en självklarhet att i alla församlingsinstruktioner skriva in att anställda skall arbeta för att församlingarna skall ha tros- och bönegrupper. Kyrkan är inte de anställda utan alla som kommer samman i tro till gudstjänsterna.

En kristens viktigaste uppgift uttrycks på det bästa sättet i julnattens texter. När Jesus föddes, fanns inget uppbud av massmedia och beundrare. Gud sände i stället en änglaskara som sjöng den första kristna lovsången, som bör inspirera varje kristen i alla tid:

**Ära i höjden åt gud och på jorden fred
åt dem han har utvalt.**

Ära i höjden åt gud och på jorden fred
åt dem han har utvalt

Dessa ord ger redan långt innan Jesus har trätt in på scenen ett anslag om hans lärjungars huvuduppgift, att i allt ge Gud äran och arbeta för fred och frid på jorden inspirerade av Julens huvudperson Jesus Kristus.

Att leva med Kristus är frihet. Lovsång gav Paulus och Silas frihet i dubbel bemärkelse i Filippi. Låt alltså trons lovsång flöda över i vårt land. Det behöver landet.

Så vill jag önska alla en fridfull Jul med mycken bön och lovsång.

Text Anders Boström
1:e vice förbundsordförande

”vi ska nog kunna ordna plats för er i alla fall”

Pojken i julspelet hade bara en enda replik. Han hörde inte till klassens ljus ändå var alla överens om att han skulle få vara med. Han övade på sin replik. Han kunde den i sömnen. Den satt bergfast. Han skulle se arg ut och säga: det finns ingen plats för er i härbarget.

Och så kom dagen för julspelet, hela skolan var samlad i aulan, föräldrar, syskon, mor- och farföräldrar. Alla gjorde sitt bästa och barnen spelade med stor inlevelse. Oh, vad Maria såg trött ut på vägen mot Betlehem. Och Josef, han var nästan utom sig av oro. De knackade på dörr efter dörr. Ingen öppnande. Till sist öppnande den lille värdshusvärden och skulle säga sin enda replik. Men den kom inte ur hans mun. Det han till sist sa var: *vi ska nog kunna ordna plats för er i alla fall*. Och alla skrattade, men pojkens mamma tröstade honom efteråt och sa att han hade förstått julens budskap bättre än någon annan och alla hade fått något att tänka på.

Öppna era hjärtan, sa vår förre statsminister. Vi måste kunna ordna plats för er i alla fall, menade han. Den lille värdshusvärden blev så tagen av spelet att han inte ens kunde spela förakt. Empati kallas det. Och det har ganska litet att göra med de poäng vi får i en intelligenstest eller vilka betyg en elev får i skolan.

Ändå är empati, förmågan att känna sig in i hur en annan människa har det, nödvändig för mänsklighetens överlevnad. Det är så många i vår närhet för vilka julen inte är ”god”. De flesta ”värdshusvärdar” säger nog att här kan ni inte stanna, vi har redan svårt att få bränsle och betesmark att räcka till.

Jag vet väl att det är väldigt litet vi som enskilda individer kan göra. Det plågar mig. Men något kan vi göra. Vi kan lära något av den lille värdshusvärden i julspelet. Det finns vissa situationer då det bara inte går att stänga dörren.

Och änglarna sjunger i himlen då vi visar barmhärtighet. Han som delade tiden i ett ”före” och i ett ”efter” föddes under änglasång. Gång på gång delar han också våra liv i ett ”före” och ett ”efter”.

Caroline Krook
biskop em

KÖPINGS FÖRSAMLINGSKÅR "BESÖKTE" NEPAL

GUIDAD AV KATARINA CURMAN

Katarina Curman har gästade Köpings Församlingskår och berättat om en äventyrlig och strapatsrik fotvandring i Nepal. Hon fängslade med sin målande beskrivning av natur, människor, djur, byggnader, religion och kultur. Nepal är en republik på Himalayas sydsluttning mellan Kina i norr och Indien i öst, väst och söder. Huvudstaden är Katmandu, statsreligionen är hinduism. Katarina hade jordgloben med och visade att Nepal ligger vid Kräftans vändkrets med Mount Everest 28 mil därifrån, ingen kust men småsjöar och stora floder som har sitt ursprung där. Nepal är enda landet i världen där kvinnor har lägre medelålder än män! Kvinnor har medelålder 65 år medan män har 66 år. Katarina hade filmat och vi beundrade vacker natur, fåglar, andra djur, människor i alla åldrar, konst och byggnader m.m. Katarina hade med sin kamera fångat det brokiga gatulivet i Katmandu som var mycket färgrikt och livligt. Flickor från 5-15 år fanns som utvalda gudinnor! Allmänna tvättplatser fanns mitt i staden. Böneflaggor i alla färger, vackra snidade fönster, konst, apelsinträd, tjurar, kor, stora elektriska system, cykeltaxi, trånga systugor med moderna maskiner och mycket annat. Hon hade filmat skolbarn i deras skolor och de var vackra väldisciplinerade med blå skoluniformer.

Katarina Curman tackas efter en uppskattad kväll av ordförande Gerd Holmström

Allt var fascinerande och vandringarna i de tropiska skogarna verkade så vidlyftiga, men mirakulöst klarade sällskapet med alla inblandade personer av de 9 dagarna. De hann också med en ordentlig bröllopsfest! Ja det var ett mycket färgstarkt, livligt och strapatsrikt äventyr som Katarina bjöd oss på! Hennes humor och sätt att återge vidlyftigheterna gav oss många goda skratt, samtidigt som vi även kände vemod över alla svårigheter som också framkom.

Katarina fick varma applåder och ordf. Gerd Holmström överlämnade en blomma. En god buffé fick vi avnjuta och Gerd Holmström informerade om kommande program där vi har mycket trevligheter att se fram emot, bl.a. "sånger och dikter om kärlek" med Janette Svensson. En finstämd andakt och psalmsång som Marit Lagerberg ledde oss i avslutade kvällen.

Text Barbro Slaug
Foto Katarina Curman
Gerd Holmström

Nässjö församlingskår förbereder 85-årsjubileum nästa år

Nässjö församlingskår är till för alla, som vill berika livet med samtal om kristen tro, eller bara träffa andra, som har hjärtat i kyrkan.

Nästa år är det 85 år sedan dåvarande "kyrkobröderna" bildades. Numera får även kvinnor vara med och namnet har ändrats till "Nässjö församlingskår". Kåren som har 63 medlemmar är en del av kyrkan i Nässjö församling och erbjuder ett varierat program vid sina sammankomster såsom vårfest, kyrkoresa, musikunderhållning, Luciafest med mera.

Under hösten och våren har studiematerialet, "Alla tiders bok", studerats i studiecirkel. Materialet, som tagits fram på initiativ av Svenska kyrkans lekmanaförbund, består av tre böcker, "Vägen väntar", "Vandra vidare" samt "Mot ett mål". Ledare för studiecirkeln var under hösten 2013 Anders Arin, och nu under våren 2014 Pär A.J. Persson, två kvalificerade ledare, som uppskattats av de 18 deltagarna.

Nässjö kyrka

Studiecirkel m församlingskåren

Styrelsen tackar alla, som deltar i verksamheten och fortsätter arbetet med planering av program för höstens sammankomster.

Text
Sonja Sjölander, ordförande, Börje
Kling, sekreterare

Foto: Maria Bengthagen

RIKSKONVENTET 2016 HÅLLS I LUNDS STIFT

Inspirationsdagen regissör Kurt Mellby i samspråk med dagens föredragshållare prosten Sune Karlsson och Evert Magnusson.

Lekmannaförbundet i Lunds stift har haft en lyckad inspirationsdag i Ödåkra. Lekmannakåren i Kropps pastorat bjöd på ett mycket bra arrangemang. Prosten Sune Karlsson från Landskrona berättade om "Att synliggöra sin tro".

Han placerade in kyrkans roll i närsamhället och berättade hur han tog kontakt med sina församlingsbor, när han blev kyrkoherde i Bjuv. Han engagerade sig i hembygdsföreningen och mötte idrottsrörelsen på deras spelplan. Han ansåg det var viktigt, då han inte var bosatt i församlingen. Här blev han inte lika bunden vid skrivbordet som han var på en tidigare tjänst.

Konventsrådets ordförande Eje Johansson presenterade ett förslag på ändringar av stadgarna. Lunds stift skall vara värd för rikskonventet 2016, som med största sannolikhet förläggs till Lund. Birgitta Ericsson Löfgren berättade om rikskonventets tema "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig". Allt talar för att det hålls på samma hotell som 1992, när Lunds stift senast arrangerade rikskonventet.

Förbundssekreterare Marie Nederman fick berätta lite från Förbundsrådet och till årsskiftet kan Svenska Kyrkans Lekmannaförbund ha en ny hemsida. Sensusrepresentant Lennart Lorin fick informera om vad studieförbundet kan hjälpa till med.

Kroppps pastorat svarade för värdskapet och nöjda med dagens lunch är Brita Öhman, Åhus och Gull-Britt Månsson, Nosaby

Vid årsskiftet går Sensus och Bilda ihop och bildar ett nytt starkt studieförbund. Åke Johansson, ordförande i Asarums Församlingskår, berättade om hur de i hans församling arbetar med olika former av aktiviteter. Asarum är den kår som har flest medlemmar i Lunds stift. Många frågor om medlemsutvecklingen ventilerades under en kort frågestund, där även Sune Karlsson fick ge djupare kommentarer till sitt föredrag. Dagen avslutades med sändningsmessa, som hölls av kyrkoherde Markus von Martens. Inspirationsdagen var välbesökt och samlade 67 deltagare.

Text Eje Johansson
Foto Allan Forsberg

Lekmannaförbundet har gjort en stor förlust

Av tackningar i samband med rikskonvent 2014 på Hjälmareds folkhögskola i Skara stift

I samband med lekmannaförbundets rikskonvent på Hjälmareds folkhögskola i Skara stift den 1-3 augusti 2014 avtackades Kjell Aggefors, förbundets förste vice förbundsordförande sedan 2008 och Birgitta Ericsson Löfgren, förbundets andre vice förbundsordförande sedan 2006.

Kjell har fullt ut deltagit i förbundsstyrelsens och dess arbetsutskotts verksamhet under de sex år då han varit styrelseledamot. Kjell har tillsammans med sin hustru Inga-Lill åtskilliga gånger med värme och stor generositet upplåtit sitt hem i Farsta för sammanträden och överläggningar i förbundets arbetsutskott. Kjell har och har också haft särskild insikt och kunnskap i frågor som rör tillämpning av förbundets regelverk (stadgar) på såväl församlings- och stiftsnivåerna som på riksnivån och har därtill på olika sätt arbetat med förbundets stadgar. Arbetet har medfört särskild insikt i hur olika förhållanden har varit och för närvarande är i såväl kårer som stiftsförbund. Detta har i sin tur resulterat i att Kjell blivit alltmer försiktig och kvalitetsinriktad i sin bedömning av och i sina beslut kring förslag till ändringar i stadgarna.

Kjell arbetar nu även efter det att han har lämnat sitt uppdrag i lekmannaförbundets styrelse med olika ändringsförslag i stadgarna i syfte att presentera ett förslag till beslut inför 2016 års rikskonvent.

Kjells insatser härvidlag är till glädje och nytta för lekmannaförbundet och glädjande är att Kjell själv upplever dessa uppgifter som intressanta och spännande.

Härutöver är och har Kjell varit lekmannaförbundets representant i Ideellt forum där han bland annat har företrätt lekmannaförbundet och spritt information om lekmannaförbundets förehavanden under de Idédagar som Ideellt forum har anordnat i Farsta, Västra Frölunda och nu senast i Norrköping. Vid sammanträden i Ideellt forums styrgrupp har Kjell inte sällan fått representera de frivilliga krafterna inom Ideellt forum då huvuddelen av styrgruppsmedlemmarna i egenskap av anställda representerat de som tagit och tar hjälp av just dessa frivilliga krafter.

Kjell är också efter det att han nu har lämnat sitt uppdrag i lekmannaförbundets styrelse lekmannaförbundets representant i Ideellt forum och detta åtagande och engagemang är till stor glädje och nytta för lekmannaförbundet.

Kjell har slutligen bidragit med stora och viktiga insatser inför och under förbundets rikskonvent i Stockholm, Jönköping, Rättvik och Alingsås (Hjälmared).

Birgitta har fullt ut deltagit i förbundsstyrelsens och dess arbetsutskotts verksamhet under de åtta år då hon varit styrelseledamot. Birgitta har bland annat representerat förbundet i samband med EFCM:s (European Forum for Christian

Men) huvudmöten i Stockholm och i Wien. Birgitta har därtill vid några tillfällen representerat förbundet i samband med Kristent Mannsarbets landsmöten i Norge (Kristiansand). Birgitta har med intresse och skärpa också deltagit i redaktionskommittén för vår tidning, Lekman i Kyrkan, och där i dialog med vår förbundsredaktör haft ansvar för korrekturläsning och för förslag till och kontakter med de skribenter som utformat tidningens ledare, biskopshälsningar och särskilda betraktelser.

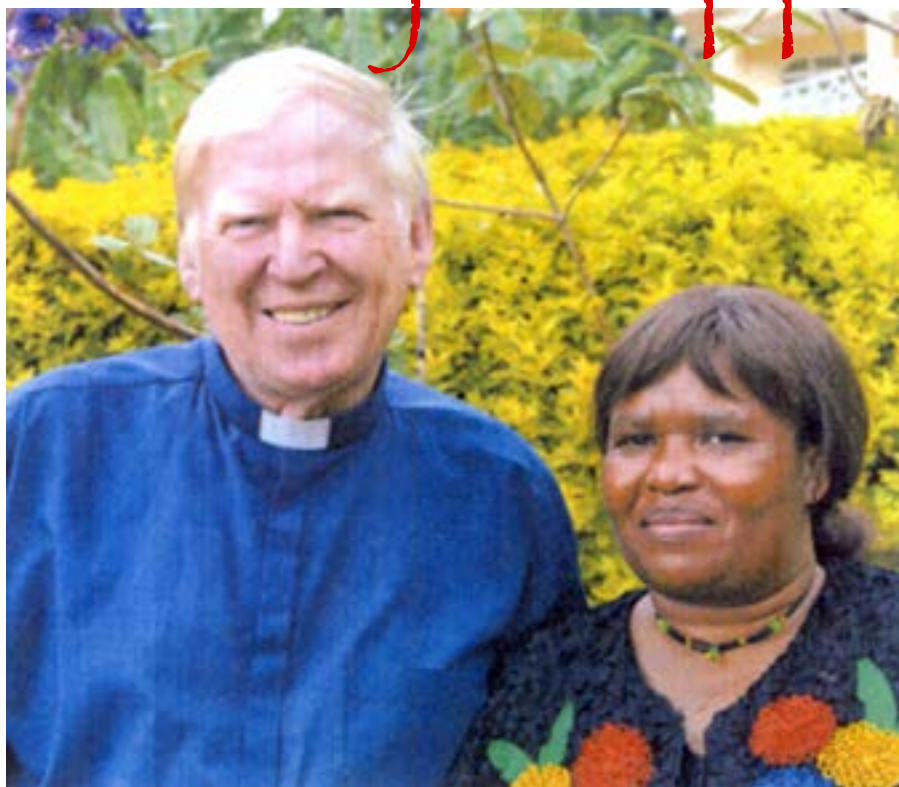
Birgitta ingår i tidningens redaktionskommitté även efter det att hon lämnat sitt uppdrag i lekmannaförbundets styrelse och har även i fortsättningen till stor belåtenhet ansvar för förslag till och kontakter med skribenter av ledare, biskopshälsningar och särskilda betraktelser.

Birgitta har slutligen bidragit med stora och viktiga insatser inför och under förbundets rikskonvent i Östersund, Stockholm, Jönköping, Rättvik och Alingsås (Hjälmared). Birgitta deltar nu i det förberedelsearbete som är en förutsättning för att rikskonvent 2016 ska komma till stånd i Lunds stift.

I tacksamhet och glädje önskar vi Kjell och Inga-Lill och Birgitta rik välsignelse nu och under kommande dagar!

Text Anders Nordberg
Foto BLM

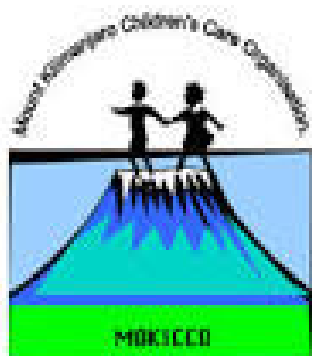
Årets julklapp

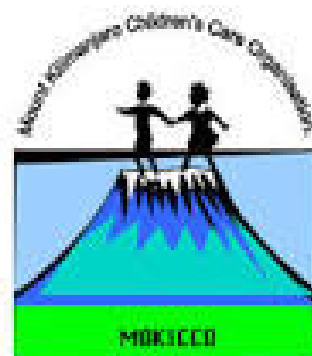
Barnverksamhetens två Primus motorer, Carl-Erik och Overa Sahlberg

Ge en gåva till barnverksamheten vid
Kilimanjaro childrens Home
Pg. 159 45 31 - 4

I Tanzania
carleriksahlberg@gmail.com

I Sverige
Nils Reuter Dahl
Tel. 0704-217900
dalareuter@telia.com

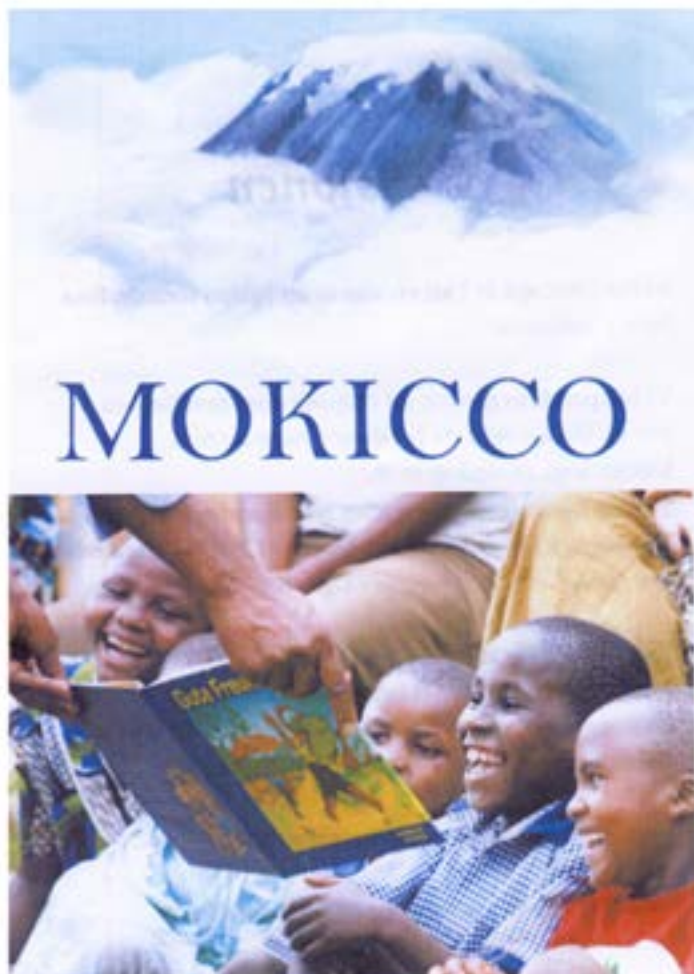
Visionen

Vi har i många år haft en vision att hjälpa föräldrarlösa barn i Tanzania.

Vi hjälper dem genom att erbjuda familjehem där de får allt stöd de behöver i form av mat, kläder, logi, skolgång m.m. Sådana familjehem finns idag på följande platser: Marangu, Kibosho, Kaham, Maji Ya Chai, Mto wa mbu, Mwanza, Geita och Kasese i Uganda.

Ca 125 barn får idag hjälp genom vår verksamhet som är helt beroende av frivilliga gåvor. Ett tiotal personer är anställda för verksamheten. Huvudcentret ligger i Ashira i Marangu.

Verksamheten bygger på kristen grund i lydnad med Jesu ord:
”Den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig”. (Matt. 18:5)

Fyra evangelister

varför och hur?

Hans-Olof Hansson och kårens ordförande, Yngve Lindblom

Tänk om det hade funnits kamera, bandspelare eller mobil, när Jesus gick här på jorden! Men det fanns det som saknas idag: konsten att lära utantill, memorera och återge vad man hört, sett och lärt! Så har vi fått våra fyra s k evangelier från ögonvittnens berättelser. Men...

Varför fyra?

Det finns ju bara ett evangelium. Jesus säger enligt Markus: "Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen" (Mark 16:15). Uppdraget är alltså givet för Kristi kyrka: Att predika evangelium. Varför? Petrus sade vid det s k apostlamötet i Jerusalem år 49/50 enligt Lukas, att människor skall "få höra evangeliets ord och komma till tro" (Apg 15:7). Och Paulus skriver i Gal: "Om någon förkunnar ett annat evangelium för er än det ni har fått - förbannelse över honom." Det är fråga om budskapet från Jesus och om Jesus Kristus. Det finns bara ett! Därför satte den unga kyrkan som rubrik över de fyra skrifterna: Evangelium enligt Matteus, enligt Markus osv, som det också står i våra biblar.

Det är alltså ett och samma evangelium i fyra variationer! Varför? Hade det inte varit bättre om vi fått en enda klart sammanhängande skildring av Jesu liv och gärning?

Man vet, att det fanns ett sådant försök redan i fornkyrkan. Och Luthers vän Bugenhagen gjorde ju så med passionshistorien, ställde samman de fyra skildring till ett enda drama i sex akter, som vi hade i vår kyrkas evangeliebok ända till 1986. Varför då fyra?

Jo, är det inte mer trovärdigt, när man får fram flera vittnen, som beskriver en gemensam upplevelse på lite olika sätt, från olika perspektiv? Ta t ex de olika detaljerna i skildringen av den "uppståndelse" som Jesu uppståndelse skapade i lärjungakretsen. Stärker det inte tvärtom trovärdigheten att kyrkan inte försökt slipa till och få allt att i detalj gå ihop.

Ty även om budskapet är ett och innehållet i stort är gemensamt, så är de fyra inte alls stöpta i samma form utan har var sin särskilda karaktär och betoning i sin framställning av Jesu person och gärning. För när Gud tar människor i sin tjänst, blir de inte viljelösa robotar eller diktafoner utan människor med var och en sin stil och sitt perspektiv. Detta gäller också de fyra evangelisterna.

Kårmedlemmar samlade kring kaffebordet

Men mycket av innehållet är gemensamt, inte minst mellan de tre första evangelierna. Där finns en samsyn, synops, och därför kallas de också de synoptiska evangelierna. Men varje författare har sin speciella uppläggning och tusch - precis som varje konstnär har sin. Just detta gör budskapet så rikt och måste tas till vara och komma till uttryck också i kyrkans förkunnelse och undervisning. Det är så vi bör lyssna till "evangeliets ord" på söndagarna – då kan vi upptäcka rikedomerna och bli berikade. Så observera vilken evangelieberättelse du hör på söndag i kyrkan! Då säger texten mer och du förstår bättre!

Man skulle kunna säga så här: Tron är en, men de fyra evangelierna belyser var sin sida hos föremålet för tron, Honom som vi bekänner som Jesus Kristus, Guds Son, vår Herre.

Hur är det då med dessa fyra evangelister?

Kristus är det grekiska ordet för Messias, den i Gamla Testamentet utlovade, och det är just det som stryks under gång på gång i Matteusevangeliet: "Allt detta skedde för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas". De fem Moseböckerna får t ex sin motsvarighet hos Matteus av fem samlingar av händelser och Jesus-ord. Inte bara det! I det som kallats Bergspredikan hos Mt säger Jesus: "Ni har hört att det blev sagt men Jag säger er". Detta sker fem gånger; Jesus ger alltså sin tydning av Guds bud som Mose fick på Sinai berg, som vi har i de fem Moseböckerna. Men Jesus tecknas också som en ny profet, en ny Elia med undergörande makt – undren är hos Matt förresten tio, två gånger fem. Hela evangeliet är alltså noga och medvetet strukturerat och disponerat. Jesus bespisar fem tusen med fem kornbröd, debatterar med fariséerna fem gånger den sista veckan i Jerusalem, berättar om fem visa och fem fåvitska brölloppstärnor. Matteusevangeliet har ett enda ärende, att visa att Jesus är Messias, Kristus, den i de heliga skrifterna utlovade och i Israel efterlängtrade, som fullbordar både Guds lag och löfte på ett sätt som är mer än någon kunnat ana eller drömma.

Markus skriver mycket enklare. Han bara radar upp händelse efter händelse i Jesu liv (observera minst fyra "genast" i första kapitlet), ja det är faktiskt mest Jesu gärningar det berättas om. Därför har Markusangeliet kallats Jesu händers evangelium.

Det har mer än de andra ögonvittnets spontana berättelse över sig. Det är Markus som säger att Jesus blev förargad, när barnen visades bort av lärjungarna. Det är han som återger inte bara Jesu skarpa ord till den rike ynglingen: Ett fattas dig utan skriver: "Jesus såg på honom med kärlek." Man kan fråga sig: Har Markus varit med och sett och hört?

Traditionen i fornkyrkan säger, att Markus var tolk åt Petrus. Det kan förklara ögonblicksbilderna hos Markus; han har hört ögonvittnet Petrus återge Jesu ord och gärningar gång på gång, när han tolkat aposteln. Petrus var med när Jesus uppväckte den tolvåriga flickan och kunde aldrig glömma Jesu ord den gången, och Markus återger dem: "Talita kum!" Så lät det på arameiska, och Markus har bevarat det. Likaså Jesu helande ord till den dövtumme: "Effata!"

Markus vill berätta det fantastiska som har hänt: Gud och Guds rike har kommit till oss här på jorden. Så börjar han också sin berättelse: "Detta är begynnelsen av evangeliet om Jesus Kristus, Guds Son." Dt är Markus' poäng: Här i Jesus visar sig, talar och handlar Gud.

Lukas – vem var han? Det finns ingen apostel med det namnet. Men i tre av Paulus' brev nämns en Lukas. I Kolosserbrevet (4:14) kallas han "vår käre Lukas, läkaren". I brevet till Filemon (v 24), som skrevs ungefär samtidigt, hälsar Paulus från några av "mina medarbetare", och en av dem är just Lukas.

I Andra brevet till Timoteos (4:11) konstaterar författaren – det kommer nästan som en suck: "Bara Lukas är kvar hos mig."

Det är helt klart, att aposteln Paulus hade en medarbetare som hette Lukas. Han kallas läkare, alltså välutbildad. Det skulle kunna förklara den goda grekiska som periodvis tonar fram i de båda skrifter som Lukas anses ha skrivit, evangeliet och Apostlagärningarna. Det kan också förklara de fyra partier i Apostlagärningarnas skildring där subjektet är "vi". Här skriver tydligen en som varit med på vissa av Paulus resor och är med i Jerusalem, när Paulus fängslas och ett par år senare på den äventyrliga resan till rätttegången i Rom.

Vad är det då Lukas vill framhäva i sitt evangelium om Jesus? Jo, namnet Jesus betyder Frälsare. Och det är just den bilden av Jesus som Lukasevangeliet på ett alldeles särskilt sätt framhåller, alltifrån födelseberättelsens "I dag har en frälsare fötts åt er" (Luk 2:11). Det är bilden av den barmhärtige Frälsaren Lukas målar. Kring detta huvudtema tvinnar Lukas några andra röda trådar, som löper genom hans evangelium. För att tydliggöra dem har Lukas bevarat händelser och ord av Jesus som inte finns med i de andra evangelierna. Och de röda trådarna i Lukasevangeliet är bl.a.: barmhärtigheten, universaliteten, glädjen, Anden och bönen.

Hans-Olof Hansson o Maj-Britt Almerstam, inledare vid kvällens sammankomst

Barmhärtigheten

Det är bara Lukas som återger Jesu liknelse om den barmhärtige samariern. Lukas ensam har t ex bevarat berättelserna om Jesu möte med Sachaios i Jeriko och änkan i Nain och Jesu löfte till Petrus: Jag har bett för dig, samtalen med rövaren på korset, liksom Jesu bön för sina bödlar på Golgota: "Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör." Det är inte alls underligt att Lukas återger ett speciellt Jesusord annorlunda än Matteus gör. Lukas skriver: "Var barmhärtiga, så som er fader är barmhärtig" (6:36), medan det hos Matteus heter: "Var fullkomliga, så som er fader är fullkomlig" (Mt 5:48).

Universaliteten

Ett universellt perspektiv är ett annat drag som präglar Lukasevangeliet och är huvudtema, när man ser till helheten Luk – Apg. Ett exempel är vad Petrus enligt Lukas fick lära sig både vid det stora fiskafångstet (Luk 5:1-11) och av synen/uppenbarelse inför besöket hos romaren Cornelius (Apg 10:9-48): att lägga ut på djupet, i folkhavet, m a o världsmision. Redan Jesu släktavla i Lukasevangeliet (3:23-38) pekar på denna universalitet, när den förs tillbaka ända till Adam. Det är också bara Lukas som berättar om den gamle Symeon och hans lovsång om "ett ljus med uppenbarelse åt hedningarna" (2:32).

Universaliteten är också social i Lukasevangeliet. Lukas visar, hur Jesus möter och bryr sig om alla slags människor, kvinnor, barn, fattiga och andra i utanförskap.

Det är Lukas som talar om kvinnor som följde Jesus och tjänade med sina ägodelar (8:1-3) och sörjde och klagade inför korsfästelsen (23:27ff). Bara Lukas återger profetexten som Jesus läste i Nasaretets synagoga, där det heter: "Han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga" (4:18). Och bara Lukas har bevarat liknelsen om den fattige Lasarus (16:19-31).

Glädjen

Glädje är ett annat huvudord hos Lukas, alltifrån födelsebudskapet "Jag bär bud till er om en stor glädje" (2:10) till slutscenen med lärjungarna efter Kristi himmelfärd: De "återvände sedan till Jerusalem under stor glädje."

Däremellan omtalas mycket glädje, t ex hos lärjungarna efter fullgjort evangelisationsuppdrag (10:17-20) och hos himlens änglar över en enda som omvänder sig (15:6-7, 9-10, 32). Det är Lukas som har Marias och Sakarias', änglarnas och Symeons lovsånger i de första kapitlen. Det bubblar av glädje hos Lukas!

Helig ande

På ett unikt sätt talar Lukas i sin Jesusberättelse också om den helige Anden. Endast Jesu avskedstal i Johannesevangeliet kan mäta sig med detta. Det är som om det Lukas själv sett och hört av Andens kraft, verk och gåvor under missionsresorna med Paulus hjälpt honom att förstå Andens realitet och betydelse i det Nya Förbundet. Redan människorna som står där på tröskeln till det nya i evangeliets inledningskapitel är enligt Lukas "fyllda av helig ande"; Maria på ett särskilt sätt (1:35) men också Elisabet (1:41), Sakarias (1:67), Symeon (2:25-27) och Jesus själv (3:22, 4:1,14; 10:21). Också Jesu löfte om bönhörelse återges annorlunda: "Skall då inte fadern i himlen ge helig ande åt dem som ber honom" (11:13).

Bönen

Lukas framhåller bönen plats i Jesu och lärjungars liv. Det är bara Lukas som berättar att Jesus bad vid sitt dop (3:21), före valet av apostlar (6:12), före Petrus' trosbekännelse (9:18), på förklaringsberget (9:28) och före undervisningen om bön (11:1). Lukas har också bevarat två böner av Jesus på korset (23:46). Endast Lukas har bevarat tre speciella liknelser om bönen (11:5-10; 18:1-8; 18:9-14).

Johannesevangeliet är det annorlunda evangeliet. De andra ger en målande skildring av Jesu verksamhet i Galiléen; Johannes skildrar vad som händer under sju resor upp till Jerusalem. Ja, Johannes koncentrerar sitt budskap kring sju under Jesus gör och sju samtal Jesus har med olika människor - ibland så att man inte kan skilja tydligt på Jesu egna ord och evangelistens kommentar. Här har vi också Jesu märkliga sju JAG ÄR – en anspelning på det gudomliga namnet som Gud presenterade sig under för Mose en gång.

Därför har man velat se detta evangelium som en mycket sen, nästan gnostisk skrift utan rötter inom judendomen och den faktiska Jesushistorien.

Men den bilden har forskarna helt fått revidera. Det är inte bara så att vi har äldre handskrifter till Johannesevangeliet än till de andra och att det är omnämnt, alltså känt och erkänt, i andra kristna skrifter redan på 100-talet. Nej, här har vi en förankring i GT som är djupare än i övriga evangelier; det börjar ju förresten exakt som hela GT: "I begynnelsen...". Men mitt i detta är författaren ibland mycket konkret med dateringar och klockslag för vissa händelser. Beskrivningen av Betesdadammen, där Jesus botade en lam som varit sjuk i 38 år, har förefallit underligt, eftersom man inte känt till någon sådan damm i Jerusalem, ända tills man på 1800-talet kunde gräva fram den just där evangeliet förlägger den, nära tempelplatsen. Johev har sina rötter i den judiska myllan lika bra som de andra, om inte mer. När Johev skildrar den historiske Jesus är det dock hela tiden fråga om den tidlöse, evige. Det är Herren som möter oss här, precis som tvivlaren Tomas också erkänner i slutet av ev, när han faller ner inför den Uppståndne och utbrister: "Min Herre och min Gud" och som Petrus får höra, när någon en morgon efter påsk står där på stranden till Genesarets sjö. Det är älskingslärjungen som viskar: Det är Herren!

Som sammanfattning skulle vi kunna säga, att de fyra evangelisterna tillsammans ger en fyllig bild av Jesu liv och gärning, där var och en ger sin tusch och betonar en viktig sida av Jesus. Bekännelsens fyra ord "Jesus Kristus, Guds Son, vår Herre" stryks under av de fyra evangelisterna i följande ordning: Lukas, Matteus, Markus, Johannes.

Text
Hans-Olof Hansson,
domprosten em.
Göteborg
Foto
Yngve Lindblom

Svenska Kyrkans Lekmannaförbund
Rikskonvent
PROTOKOLL RIKS 1-14
Fört vid RIKSKONVENT med
Svenska Kyrkans Lekmannaförbund
2014-08-02 på Hjälmareds folkhögskola.

Närvarande: Sammanlagt deltar 145 medlemmar och inbjudna gäster

§1 Förhandlingarna öppnas

Förbundsordförande Anders Nordberg hälsade välkommen till Lekmannaförbundets femtiofemte rikskonvents förhandlingar. Gemensamt sjöngs Sv Ps 297, Härlig är jorden.

Parentation hölls över de medlemmar som avlidit sedan förra rikskonventet. Särskilt omnämndes några medlemmar, som haft viktiga uppdrag inom förbundet:

Göran Pettersson, Stockholms stift

Bernt Pettersson, Linköpings stift

Gudmund Henriksson, Lunds stift

Ragnhild Josefsson, Göteborgs stift

Förbundsordföranden tände ljus till minnet och ledde oss i bön.

Därefter förklarades förhandlingarna öppnade.

§2 Ärendelista

Samtliga närvarande hade erhållit ärendeförteckning tillsammans med förbundshandlingarna.

§3 Mötespresidium

Valberedningens förslag till mötespresidium föredrogs av dess vice ordförande,

Benny Ohlsson: Bilaga 1, Valberedningens sammanträde 2014-06-15

Ordförande Evert Josefsson, Viskafors

Vice ordförande Bernt-Olov Klingesten, Borås

Sekreterare Gudrun Eklund, Trollhättan

Vice sekreterare Sven-Eric Huss, Vingåker

Ekonomisk bisittare Juhani Ahonen

Beslöts enligt förslaget. Ordförande Evert Josefsson tackade för förtroendet.

Förbundsrådet skall utse pressfererent/fotograf.

§4 Val av justerare

Till justeringspersoner, tillika rösträknare, valdes

Yngve Lindblom, Göteborg, och

Roger Karlsson, Enköping

§5 Fastställande av föredragningslista

Den utdelade föredragningslistan fastställdes.

§6 Upprop av ombud

Beslöts att upprop av röstberättigade ombud m fl skulle ske inför en eventuell votering.

Lista över deltagande förbundsmedlemmar lämnas. Deltagarförteckning

§7 Verksamheten 2012

Berättelse över verksamheten inom Svenska Kyrkans Lekmannaförbund 2012 var utdelad och ansågs därmed föredragen. En rättelse gjordes angående stiftsrepresentant från Växjö. Resultatet för 2012 var -277 000 kr, kapital till nästa år 558 000 kr. Verksamhetsberättelsen lades till handlingarna.

§8 Verksamheten 2013

Berättelse över verksamheten inom Svenska Kyrkans Lekmannaförbund 2013 var även den utdelad och kunde anses föredragen. Resultatet för 2013 var -7 000, kapital till nästa år 551 000 kr. Verksamhetsberättelsen lades till handlingarna.

§9 Revisionsberättelse

Revisor Lena Karin Lundgren föredrog revisionsberättelser för 2012 och 2013. På revisorernas förslag fastställdes bokslutet.

§10 Ansvarsfrihet

Revisorerna Lena Karin Lundgren och Agneta Hansson har granskat räkenskaperna. På deras förslag beviljades Förbundsrådet ansvarsfrihet för 2012 och 2013.

§11 Förslag till stadgeändring

Ett förslag till stadgeändring hade inkommit från Härnösands stift, dock efter anvisad tid. Konventsrådet avser ändå att ta med den aktuella frågan när arbetet med förslag till nya stadgar slutföres inom kort. Nytt förslag skall finnas till rikskonventet 2016.

§12 Val av förbundsråd

På valberedningens förslag valdes följande medlemmar att utgöra förbundsråd till 2016 års rikskonvent: Bilaga 1

Förbundsordförande Anders Nordberg, Växjö stift, omval

1:e vice förb.ordf. Anders Boström, Luleå stift, nyval

2:a vice förb.ordf. Gerd Holmström, Västerås stift, nyval

Förbundssekreterare Marie Nederman, Lunds stift, nyval

Vice förb.sekreterare Sven-Eric Huss, Strängnäs stift, nyval

Förbundskassör Juhani Ahonen, Härnösands stift, omval

Dessutom beslöts att förbundsrådet, liksom tidigare år, får mandat att utse ersättare till arbetsutskottet om vakans uppstår mellan konventen.

§13 Upprop av stiftens representanter till förbundsrådet

Ordinarie

Ersättare

Uppsala: Roger Karlsson, Enköpings

Margareta Johansson, Hudiksvall

Linköping: Roger Gustafsson, Ringarum

Britt Andersson, Storebro

Skara: Anders Åström, Alingsås

Benny Olsson, Borås

Strängnäs: Beryll Grandell, Eskilstuna

Sven-Eric Huss, Vingåker

Västerås: -

Växjö: Kerstin Göransson, Långaryd

Sonja Sjölander, Nässjö

Lund: Eje Johansson,

Evert Magnusson, Ängelholm

Göteborg: Yngve Lindblom, Göteborg

Elsie Sundberg, Västerlanda

Karlstad: Birgit Larsson, Kristinehamn

Melvin Ribbing, Karlstad

Härnösand: Lars Lindström, Örnsköldsvik

Hugo Bolin, Sundsvall

Luleå: Johan Marklund,

Rolf V Strandman, Skellefteå

Visby: Karin Grundberg, Stockholm, kontaktperson

Stockholm: Gunnel Berggr Larsson, Värmdö Britt-Marie Bergström, Stockholm

§14 Val av revisorer

Rikskonventet beslöt efter förslag från valberedningen att till revisorer på två år välja

Ordinarie

Ersättare

Lena Karin Lundgren, Frösön, omval

Ersättare: Jan Rask, Lomma, omval

Rolf G Swedberg, Frösön, nyval

Lennart Eskilsson, Hässleholm, nyval

15 Representanter

Följande representanter valdes:

till Hela Människan

Ingvar Johansson, Älmhult,

omval

Anita Mörkenstam, Bromma,

omval

till Sensus Studieförbund

Priscilla Hellenius, Sundsvall,

omval

ersättare Hans Magnér, Nättraby,

omval

till Ideellt Forum

Kjell Aggefors, Enskede,

omval

ersättare Marianne Sundström, Örnsköldsvik, omval

Kontaktperson

till EFCM Anders Nordberg, Jönköping, omval

Ersättare Birgitta E Löfgren, Viken, omval

§16 Valberedning

Till valberedning inför 2016 års rikskonvent valde rikskonventet

Kjell-Arne Green, sammankallande och ordförande, Lunds stift omval

Benny Ohlsson, vice ordförande, Skara stift, omval

Gunilla Kimura, Västerås stift, omval

Karin Persson, Luleå stift, omval

Britt-Louise Madsen, Härnösands stift omval
Gudrun Eklund, Skara stift omval
Eila Wiktorsson, Växjö stift nyval
Sven O Linge, Linköpings stift nyval
Inger Ekström, Karlstad stift nyval

§17 Fastställande av budget

Förslag till budget för åren 2015 och 2016 var infört i Lekman i Kyrkan 2014:2 och ansågs därmed föredraget. Rikskonventet fastställde budgeten.

§18 Firmateckning

Besluts att förbundsordförande och förbundskassör, liksom tidigare, var för sig, skall teckna förbundets firma.

§19 Rikskonvent 2016

Birgitta Ericsson Löfgren inbjöd till Rikskonvent i Lunds stift 31 juli-2 augusti 2016, med Lunds Domkyrka som samlingsplats. Tema för konventet skall vara Joh 14:6, *Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig*. Förbundsordförande Anders Nordberg påminde om att detta tema gäller Lekmannaförbundet från detta rikskonvents avslutning till och med rikskonventet 2016.

§20 Övriga frågor

Sivert Gustafsson, Strängnäs stift, undrade om ett nytryck av häfte med dikter, samlade av Laila Hultberg, är aktuellt. Förbundsrådet lovade undersöka detta.

Anders Nordberg uppmanar alla att fortsätta med studierna kring *Alla tiders bok*.

Carl-Axel Axelsson visade på sin senaste bok, en miniroman *Se människor*. Det är delvis en deckare, och med boken följer en studieplan för några få tillfällen.

Frågan om stiftsinspiratörer angående *Alla tiders bok* hänsköts till förbundsrådet.

Pia Ragnar, Linköpings stift, ser fram emot den nya hemsidan, som Benny Ohlsson lovat arbeta med från september i år, och hon önskade honom allt gott med det arbetet.

Bernt-Olov Klingesten påpekade att datum för nya inlägg på hemsidan är viktiga.

§21 Avslutande

Ordförande Evert Josefsson tackade de närvarande för gott deltagande i förhandlingarna. Vice ordförande Bernt-Olov Klingesten framförde tack till Evert Josefsson, som varit ordförande i presidiet. Han framförde också en hälsning från tidigare sekreteraren Margareta Jansson, Skara, som var förhindrad att närvara.

Vid protokollet:
Gudrun Eklund,

sekreterare Sven Erik Huss, vice sekreterare

Justeras: Evert Josefsson, ordförande
Yngve Lindblom, justerare Roger Karlsson, justerare

Förbundsrad och övriga funktionärer 2014-201

Förbundsordf	Anders Nordberg	Nygårdsvägen 32, 554 74 Jönköping cagnordberg@hotmail.com	070-895 28 28
1:e vice förbundsordf	Anders Boström	Södergatan 4 914 41 RUNDVIK anders.bostrom.svl@telia.com	0930-300 75 070-399 22 97
2:e vice förbundsordf	Gerd Holmström	Nygatan 12 A 731 30 KÖPING gmt@koping.net	0221-320 77 070 - 5 93 20 77
Förbundskassör Förbundsbutiken	Juhani Ahonen	Rådhusgatan 81 831 45 ÖSTERSUND juhani.ahonen@gmail.com	063 – 12 30 30 070-557 82 41
Förbunds- sekreterare	Marie Nederman	Hästhagen 8D042-23 86 32 263 63 VIKEN marie.nederman@telia.com	070-269 73 97
Vice förbundssekr	Sven-Eric Huss	Apoteksgatan 4 A 643 30 VINGÅKER svenerichuss@outlook.com	0151-51 13 41 070-620 06 24
Hedersordf	Carl-Axel Axelsson	Strömkarlsvägen 87 167 62 BROMMA ca.vocatus@minpost.nu	08-26 17 02 076-633 90 90
Hedersmedl	Carl Eric Abrahamson	Gunnargårdsvägen 6 523 72 TIMMELE ulla@timmele.com	0321-303 02 070-593 82 05
Förbundsred	Britt-Louise Madsen	Rådhusgatan 81 831 45 ÖSTERSUND madsensis@gmail.com	063 – 12 30 30 070-592 44 39
Medlemsregister	Allan Forsberg	Kimröksgatan 5 296 35 ÅHUS lekmanna@glocalnet.net	044-24 05 27
STIFTSREPRESENTANTER			
Uppsala stift (Ordinarie)		Roger Karlsson Tillinge Lisselås 6 745 94 ENKÖPING roger.rk.karlsson@svenskakyrkan.se	0171-44 60 32 070-324 96 29
(Ersättare)		Margareta Johansson Storgatan 43 824 52 HUDIKSVALL	
Linköpings stift (Ordinarie)		Roger Gustafsson Gamla Landsvägen 51 c 610 41 RINGARUM roger.gustafsson@cegedim.com	0121-302 57 070-602 73 07
(Ersättare)		Britt Andersson Radhusvägen 17 590 83 STOREBRO britt.e.andersson@svenskakyrkan.se	0492-307 50 070-260 97 48
Skara stift (Ordinarie)		Anders Åström Ödenäs Östergården 327 441 95 ALINGSÅS astrom.anders@gmail.com	0322-530 32 070-595 28 08

(Ersättare)	Benny Ohlsson Ryssbygräns 504 72 BORÅS benny.ohlsson@gmail.com	070 - 339 08 88 033-24 3081
Strängnäs stift (Ordinarie)	Beryll Grandell Karlfeldtsgatan 8 632 27 ESKILSTUNA beryll@telia.com	016-51 60 73
(Ersättare)	Sven-Eric Huss Apoteksgatan 4 A 643 30 VINGÅKER svenerichuss@outlook.com	0706-620 06 24
Västerås stift (Ordinarie)	Lars Rydje Nyckelby 53 781 94 BORLÄNGE lars.rydje@svenskakyrkan.se	0243-22 00 33
(Ersättare)	Birgitta Mattsson Ingelskatan 15 A 784 35 BORLÄNGE	0243- 825 98
Växjö stift (Ordinarie)	Kerstin Göransson Aker Mellangård 301 314 92 LÅNGARYD aker-rmellangard@telia.com	070 - 969 39 63 0345-130 25
(Ersättare)	Sonja Sjölander Skungelidsvägen 48 571 34 NÄSSJÖ sjolandersonja@gmail.com	0380-106 52 070-467 61 92
Lunds stift (Ordinarie)	Eje (Stig) Johansson Albert Hennings väg 2 291 46 KRISTIANSTAD eje37j@gmail.com	076-710 23 09
(Ersättare)	Evert Magnusson Välingetorpsvägen 51 262 92 ÄNGELHOLM evert.magnusson@telia.com	042-691 06 070-644 03 94
Göteborgs stift (Ordinarie)	Yngve Lindblom Sockerbagaregatan 11 415 06 GÖTEBORG yngve.lindblom@hem.utfors.se	031 – 46 70 52
(Ersättare)	Elsie Sundberg Kyrkeby 14 463 93 VÄSTERLANDA elsie.sundberg@telia.com	0520- 65 20 01
Karlstad stift Vakant (Ersättare)	Melvin Ribbing Ripstigen 21 654 68 KARLSTAD melvin.ribbing@telia.com	054 – 83 58 78 070-526 79 45
Härnösand stift (Ordinarie)	Lars Lindström Köpmangatan 1 891 33 ÖRNSKÖDSVIK lars.lindstrom.ovik@gmail.com	070-521 70 93
(Ersättare)	Hugo Bolin Nackstavägen 25 C 853 51 SUNDSVALL	060-17 25 26 070-637 48 57

Luleå Stift (Ordinarie)	Johan Marklund Orkestervägen 128 931 46 Skellefteå johmark@hotmail.se	0910- 56 756 070-870 75 40
Ersättare)	Anders Boström Södergatan 4 914 41 RUNDVIK anders.bostrom.svl@telia.com	0930-300 75 0703-99 22 97
Visby stift	Uppgift saknas	
Stockholms stift (Ordinarie)	Gunnel Berggren Larsson Skärgårdsvägen 262 D 139 31 VÄRMDÖ gunnelberggrenlarsson@gmail.com	0702-28 31 16
(Ersättare)	Britt-Marie Bergström Tavastgatan 18, 1 tr 118 24 STOCKHOLM	08-668 72 46 0736-78 67 18
ÖVRIGA FUNKTIONÄRER REVISORER Ordinarie	Lena Karin Lundgren Frösövägen 29 B 832 44 FRÖSÖN lundgren.balk@comhem.se	0706-75 18 04
	Rolf Gustav Svedberg Risslersgatan 21 B 832 43 FRÖSÖN	063-12 95 71 0706-37 16 72
REVISORER	Jan Rask Centrumgatan 6, 234 33 LOMMA	040- 41 33 29 0706- 35 78 18
Ersättare	Lennart Eskilsson Vankivavägen 13 B 281 49 HÄSSLEHOLM	0433-711 87 0451-62 238
HELA MÄNNISKA Ordinarie	Ingvar Johanss Vallgatan 27 343 34 ÄLMULT	0476- 10 687
Ersättare	Anita Mörkenstam Nockeby kyrkväg 60, 1 167 74 BROMMA	070-254 00 47
SENSUS Ordinarie	Priscilda Helenius Axvägen 3 A 853 50 SUNDSVALL priscildahelenius@comhem.se	060 – 12 12 48 0730-040 83 98
Ersättare	Hans Magnér Södra Åsavägen 15 370 24 NÄTTRABY magner@live.se	0457-350 79 076-898 59 81
IDEELLT FORUM Ordinarie	Kjell Aggefors Amatörvägen 51 122 40 ENSKEDE kjell@aggefors.se	08- 649 14 21
Ersättare	Marianne Sundström Svanvägen 69 891 40 ÖRNSKÖLDSVIK	0660-15 445 0768-843 30 46
VALBEREDNINGEN Ordförande	Kjell-Arne Green Strömbergsgatan 1 363 57 HÖGANÄS kjell-a_green@hotmail.com	042-33 15 05

Gemytlig stämning i Värnamo församlingssgård

TACKSÄGELSEGUDSTJÄNST I VÄSTERMO

Text o foto
Beryll Grandell

När klockorna kalla till gudstjänst på Tacksägelsedagen samlas vi i den vackert smyckade Västermo kyrka. Det är, som i så många kyrkor denna söndag församlingsskåren som svarat för utsmyckningen.

Församlingsprästen Allan Forcado tar i sin predikan många exempel från västriket. Den artar sig mera att bli ett samtal med församlingen, där han vänder sig till de olika givarna och samtalar om deras gåvor.

Som avslutning på predikan tar han fram gitarren och sjunger på sitt hemlands modersmål. En stor samhörighet och glädje känns i församlingen. Efter gudstjänsten samlas vi i församlingsshemmet till en god och vällagad lunch med "kött och potatis". Givetvis är Fader Allan med oss.

Vid kaffet träder auktionisten Sven Karlsson i arbete och med vana och bravur ropar han ut alla de färggranna grönsakerna, äpplena, syltburkarna och saftflaskorna och allt vad det nu är. Många sköna slantar flyter in till Världens Barn, som är insamlingsmålet. Gemytlig stämning och glada samtal gör samlingen till den högtidsstund som är naturlig en tacksägelsedag.

Församlingsskårens insats och medverkan är naturlig och bidrar till samhörigheten.

Höstkonvent i Husby Rekarne

Kårerna i Strängnäs stift samlades till höstkonvent i Husby Rekarne kyrka och församlingssgård. Predikan hölls av kyrkoherden Karin Wibom. Temat för samlingen var engagemanget för de flyktingar som vistas i bygden. Några av dem (det finns över etthundra i Hållsta) har börjat delta i församlingens arbete. Evangelietexten denna söndag lästes ut på arabiska av en av dem. Lunchen, vid vilken flera flyktingar deltog, bestod av mustig svampsoppa och gott bröd. Så berättade Karin Wibom om det arbete församlingen bedriver för flyktingarna. Inte bara klädinsamling (som höll på att ta för stora proportioner) utan främst kontakter och hjälp att komma in i samhällslivet står på programmet. De två prästerna har avsatt 6-7 timmar i veckan just nu till detta arbete och får god hjälp av flera församlingsmedlemmar. Det kan nämnas att i den bibelstudiegrupp församlingsskåren har (som har "Alla tiders bok" som grund) deltar nu en ung flykting. Vid kaffet såldes ett lotteri och avkastningen gick förstas till flyktingarbetet.

Prästen Allan Forcado och Sivert Gustafsson

Värnamo kyrka vackert smyckad

FAMILJENYTT

FÖDELSEDAGAR

80 ÅR

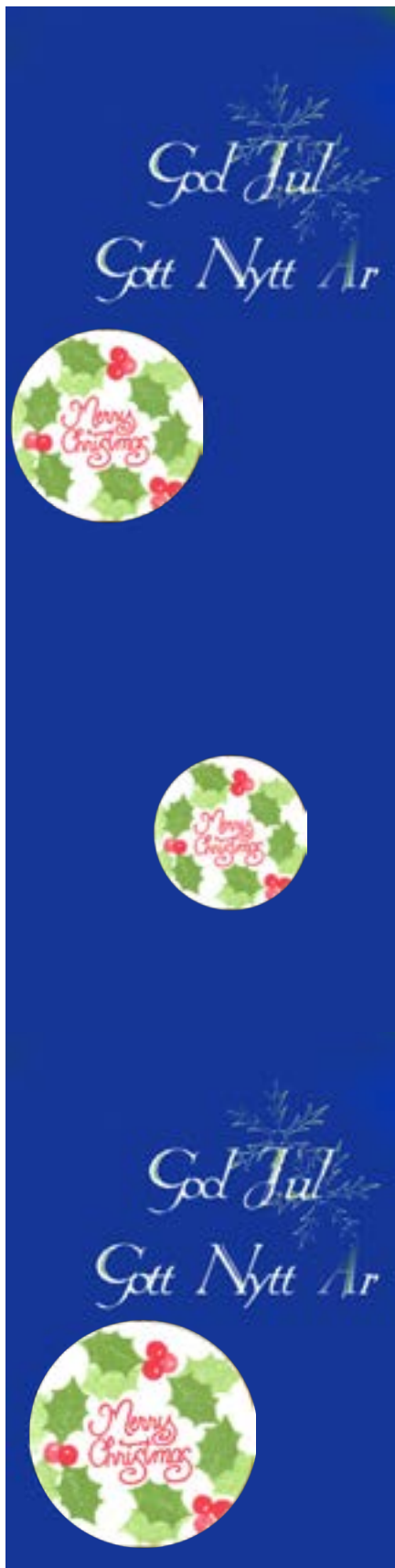
MARIANNE SUNDSTRÖM

Den 17 november fyllde Marianne Sundström 80 år. Svårt att förstå eftersom hon inte bara ser ut som en ung dam men fortfarande har kvar sitt unga sinne och sitt alltid så glada humör. Hon är alltid välvillig och ställer upp om det finns minsta möjlighet att ta på sig uppdrag. En sådan person har alltid arbete dygnet runt.

Hon utbildade sig till diakon och arbetade i Nätra församling. Det är ett yrke som passar väl till en så vänlig och kärleksfull person, Marianne har tillsammans med sin man, när han levde, varit aktiv i Lekmannaförbundet i många år. Först som medlemmar men på senare har hon varit sekreterare i Härnösands stift konventsråd. Hon sitter även i Kyrkorådet i Arnäs församling.

Fritiden ägnar hon åt sina två söner och barnbarnen. Trots många uppdrag lyckas hon ändå finna tid att slå sig ner vid vävstolen som är en av hennes favoritsysslor.

Text o foto
Redaktionen

65 ÅR

JUHANI AHONEN

Den 12 september fyllde vår förbundskassör 65 år. Juhani eller som de flesta kallar honom, Jussi, har i 25 år varit aktiv i förbundet. Från början var han engagerad på stiftsnivå men de senaste ca tio åren som förbundskassör.

Jussi har sedan tonåren arbetat inom byggbranschen och utbildade sig och blev så småningom byggmästare.

Kassörsuppdraget i förbundet tillhör tillsammans med ordförande- och sekreteraruppdraget en av de tyngre posterna. Uppgiften att hålla ordning på pengarna är ett stort ansvar. Jussi som förstår alvaret i uppdraget är mycket noggrann och analyserande. Hans minne är i det mesta helt felfritt och vill man kontrollera en uppgift kan man lika gärna fråga honom som att gå igenom tidigare dokument. Jussi är en stilla fridfull person som med bara sin person skapar trygghet och god atmosfär.

Sin födelsedag firade han i Finland på sin föräldragård med en av sina bröder.

Text o foto
Redaktionen

FAMILJENYTT

TILL MINNE

BIRGIT LARSSON

En aktiv och kreativ medarbetare i Sveriges kyrka har gått ur tiden. Birgit Larsson begravdes i Kristinehamns kyrka den 16 september under stor uppslutning av familj, släktingar, vänner, församlingsmedlemmar och systrarna i Maria-logen i Karlstad.

Birgit hade många uppdrag i sin lokala församling: förtroendevald, kyrkvärd och sekreterare i Församlingskåren. Hon hade förstått att lekman tar ansvar. Efter en stöld i Kristinehamns kyrka befarades det att kyrkan måste hållas stängd, men Birgit tog initiativ och organiserade ”kyrkväktare”, som skulle sitta i kyrkan på bestämd öppetid. Det blev bl a medlemmar ur församlingskåren som ställde upp och kyrkväktarier fortsätter. Församlingskåren i Karlstads stift har förlorat en riktig ”kämpe”. Hon var ordförande i stifts-konventet och besökte regelbundet stiftets olika kårer. Hon var mån om rekrytering.

Många gånger fick hon kämpa i motvind och fick tyvärr uppleva att flera kårer lades ner p g a för få medlemmar.

Sin egen kår i Kristinehamn fick hon se växa genom nya medlemmar, även om många äldre gått ur tiden. Hon såg kårens årliga resor som god rekryteringsbas på så sätt att medlemmarna bjöd med grannar och vänner på resorna och de kunde intresseras för ett medlemskap.

Då stiftskonventet inbjöd till höst- och vårsamlingar blev hon besviken då en sådan samling måste ställas in på grund av för få anmälda.

Birgit var också ledamot i lekmanförbundets förbundsråd och deltog i rådets sammanträden. De två-tre senaste åren kunde hon dock inte delta på grund av ohälsa. År 2002 hölls rikskonventet i Karlstad och Karlstads stift fick stå värd för detta stora evenemang.

Här hade Birgit en stor del i organisationen. Det blev ett lyckat arrangemang också tack vare sponsorbidrag från bl a Karlstads stift, Karlstads kyrkliga samfällighet och Karlstads kommun.

Alla upplever en stor saknad efter Birgit och en av ledamöterna i stiftskonventet sa: Det är svårt att ersätta henne. Hon var en engagerad och inspirerande människa. Hon fick betyda mycket för så många. Vi tackar Gud för Birgit, för det hon fick uträta här i tiden.

Det var tron, själavården, gudstjänsten och bönen som kom att bära henne. Hon har nu gått hem till Gud och vi lyser frid över hennes ljusa minne.

R.I.P.
Gunnar Edström
Stig Axelsson
Ordförande

Kristinehamns församlingskå
Kyrkoherde emeritus i Kristinehamn

LEKMANNADAG I BJÖRNEKULLA I LUNDS STIFT

Församlingskåren i Björnekulla – Västra Broby firade sitt 65-årsjubileum den 12 oktober.

Gåvorna på bordet under en vacker glasmålning i Församlingshemmet

Högtiden började med Tacksägelsedagens mässa i Björnekulla kyrka, där vår förbundsordförande Anders Nordberg predikade och kyrkoherde Pierre Sönnerstam var liturg. Kyrkokören sjöng under ledning av Vladimir Masko och på trumpet medverkade Ingemar Einarsson.

I Församlingshemmet bjöds på smörgåstårter och jubileumstårter till kaffet. Ordföranden i Församlingskåren, Anna Werking hälsade välkommen och berättade om kårens historia och berömde de tidiga ordförandernas goda arbete.

Anders Nordberg talade om Lekmannaförbundet, under rubriken "Vilka är vi och vad vill vi inför framtiden". Sopranen Annika Fransson sjöng sånger från Wien och musiker ackompanjerad av Mona-Lis Strandh.

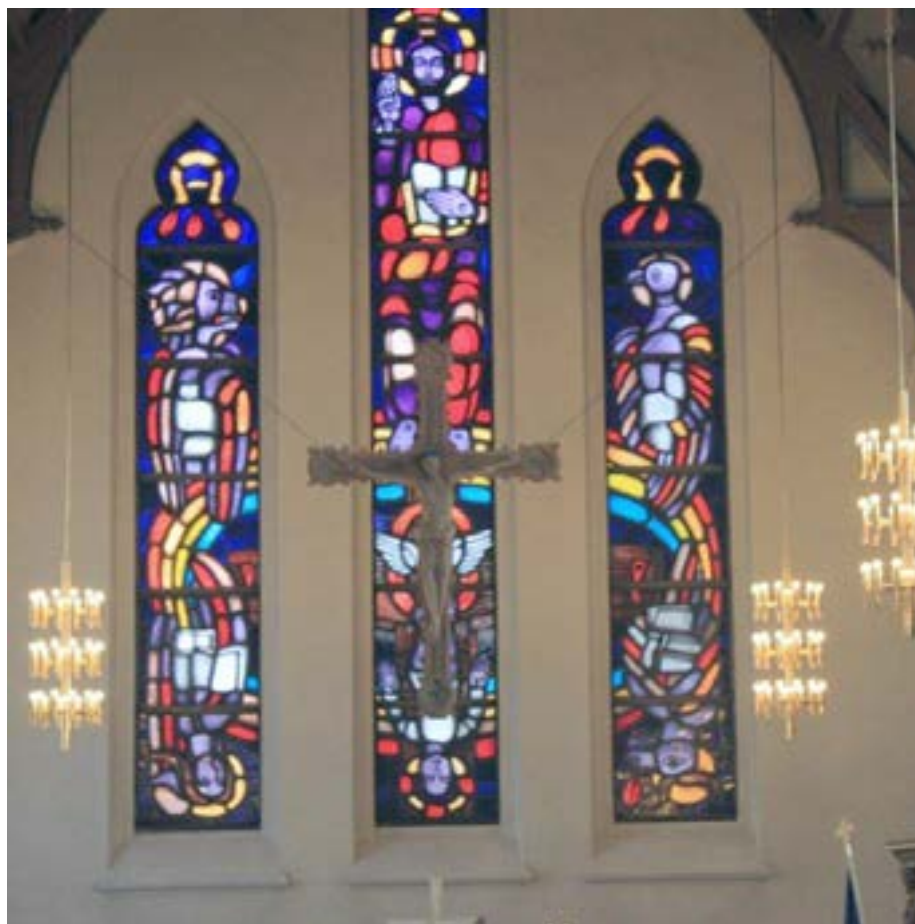
F.d. kyrkoherden i församlingen och sedermera domprosten i Skara stift H.B. Hammar håller jubileumstal

Fr v Mona-Lis Strand, Pierre Sönerstam, Annika Fransson, Birgitta Ericsson Löfgren, Anna Werking, Evert Magnusson, Lars Falkfors och Anders Nordberg

Tal hölls av före kyrkoherden i församlingen, H B Hammar, Birgitta Ericsson Löfgren gratulerade med en vacker orkidé från Vikens Lekmannakår och Evert Magnusson från Allerums Pastorats Lekmannakår. Den trevliga kvällen avslutades med psalm och aftonbön.

Text: Birgitta Ericsson Löfgren
Foto: Anders och Inga Nordberg
Pierre Sönerstam

Koret i Björnekulla kyrka.

KÄRLEKEN DEN STARKASTE KRAFTEN I VÄRLDEN

På den tiden då både hjärtat och utstrålning var iskall

Text BLM
Foto Johnny Höglin

Tror man på något är inget omöjligt. Åter igen har ett litet barn lyckats förändra världen för någon. Nu i jultider är ju för oss troende Jesusbarnet den som är viktigast i julfirandet. Ett litet nyfött barn som är svagheten personifierad och totalt kraftlös och maktlös. Man skall dock inte låta sig bedras, det lilla barnet med sin rena själ har en enorm sprängkraft. En själ som aldrig har smutsats ner och som aldrig har tänkt en ond tanke.

Det fick den iskalle nazisten Johnny Höglin i sinom tid lära sig. Hans av barndomens vedermödor tilltufsade själ hade sökt sig till kanske den mest destruktiva spelplanen av alla. Han valde att ansluta sig till nazismens idéer. Under många års tid var Johnny Höglin en av Sveriges mest föraktade nazister. Han var en känslolokall krigsmaskin som inte drog sig för att använda våld och vapen. Idag har han lämnat vägen som ofelbart hade lett till avgrunden och som dessutom höll på att kosta honom livet Johnny hade växt upp med mamma och två äldre systrar och en sporadiskt närvarande pappa.

Hela familjen påverkades av föräldrarnas alkoholproblem. Inte bara Johnny utan även de två äldre systrarna fick ett trassligt vuxenliv.

Med sitt förhårdade hjärta och känslan av utanförskap blev han ett lätt byte för gemenskapen som lockade bland hans nyvunna vänner. Nazismen lockade förstått med löften om gemenskap och tillhörighet, ett lockande liv för en ung man utan fotfäste i livet. Johnny som hela sitt liv saknat känslan av att var värdefull och viktig fick plötsligt ett stort ego med ett stort självförtroende. Plötsligt går det upp för honom att ”jag är ju bättre än alla andra”. Den nazistiska propagandan hade funnit en jordmån där ogräset växte sig stark. Han var vit och hade nordisk härkomst och det här landet skulle anpassas för den vita nordiska rasen. Han hade mått mycket dåligt under den här tiden och nu kom de nazistiska idéerna och bekräftade mitt nyvunna självförtroende som på beställning, berättar han.

Den position och respekt Höglin fick genom de nazistiska grupperingarna det blev som en väckelse för honom. ”Jag fann min roll och kände att jag ville viga hela mitt liv åt nazismen”. Äntligen var livet värt att leva och han hade funnit sin plats och fått en viktig position i samhället, minns Johnny.

Ganska snabbt befäste Höglin sin ställning inom gruppen. Vid 21 års ålder var han med och grundade Eskilstuna Nationalsocialister. Alla mindre gäng samlades till organisationen E-Tuna NS med omkring 70 medlemmar och Höglin var en av de bärande krafterna. Politiska motståndare likt vänsteraktivisterna föraktades mest.

Medlemmarna spred nazistisk propaganda, hotade och utsatte sina motståndare för misshandel. ”Jag var känslomässigt helt avtrubbad på den tiden”. Flera gånger under sin tid som aktiv nazist hamnade Johnny Höglin i trubbel med rättsvisan på grund av våldsbrott.

Han dömdes för misshandel och förhets mot folkgrupp men lyckades hela tiden hålla sig utanför fängelsemurarna. SÄPO, den svenska Säkerhetspolisen, var honom ständigt hack i hälarna och gjorde husrannsakan för att finna vapen.

Så kom då dagen när återigen ett litet, till synes maktlöst och oskyldigt barn, skulle hitta en liten spricka i det iskalla hjärtat på Johnny Höglin "krigsmaskinen". Han fick veta att hans dåvarande flickvän var gravid. Han skulle bli pappa.

Hans lille son föddes. Det ingen trodde hände. Han började verkligen ifrågasätta nazismens falska budskap och insåg att den värld han levde i var inget för en liten baby. Johnny fick uppleva äkta kärlek och hur det är att sätta en annan människas på första plats.

Efter många år som en av Sveriges mest skräckinjagande nazister började Johnny Höglin ifrågasätta sig själv och den rörelse han så hängivet hade varit en del av. "Det råder en oerhörd dubbelmoral i nazismen.

Propagandan är en sak men sen gör man tvärt emot vad man själv predikar. Broderskapet och "en för alla, alla för en" var bara en falsk illusion, säger Johnny Höglin.

Droppen som kom bägaren att rinna över var då hans "bröder" övergav honom för att bli halvt ihjälslagen av antifascister. "Då var det min tur att säga rent ut". "Ni påstår er vara några hårda lojala krigare men det är bara struntprat", sa Johnny.

Johnny hade under hela den här tiden hatat alla som inte var vita och nordiska men ironiskt nog skulle det bli just en sådan person som skulle hjälpa till att öppna hans ögon och hjärta. Han kom i kontakt med en man från Iran som ville föra en öppen debatt om rasism.

"Det var han som kom fram till mig och erbjöd mig sin hjälp." "Han sade till mig att han tyckte illa om det jag gjorde men inte om mig som människa. Det var väldigt omvälvande." Att bryta upp och komma ur de destruktiva beteendemönstren som varit en så stor del av mitt liv så många år var ingen dans på rosor." Man vaknar inte upp dagen efter och tycker att livet ses genom rosafärgade glasögon.

Du skall göra upp med dina känslor, värderingar, mekanismer, hatet och med det gamla livet helt enkelt. Du skall också göra upp med dina tankar om framtiden – det är mycket", säger han.

Att bardomens trauman har påverkat hans tidiga val är han övertygad om. En barndom utan närvarande föräldrar oavsett om dom var rent fysiskt frånvarande eller frånvarande p g r av alkoholismorna spelar ingen roll. En modern filosofi under en tid var ju att man skulle ge sina barn "kvalitetstid" men nog är det lika viktigt med "kvantitetstid" att mamma eller pappa finns där som ett skyddsnät vid minsta lilla orosmoment. Utan tryggheten i barndomen är man ett lätt byte för diverse suspekta krafter.

Hade någon kunnat förhindra Johnnys engagemang inom naziströrelsen - troligtvis säger han.

Precis som en enda person kan förändra en hel värld med onskans makt, kan en enda kärleksfull person med kärlek till sina medmänniskor förändra en hel värld.

Hur mycket ont har inte Hitler och andra sadistiska ledare orsakat världen och hur mycket gott har inte Nelson Mandela, Moder Teresa för att inte tala om vad det lilla hjälplösa Jesusbarnet betytt.

Julnatten som förändrade en hel värld sprider fortfarande efter 2000 år kärlek och frid under julnatten.

Att man hamnar fel i livet beror inte på klasstillhörighet. Det drabbar alla samhällsklasser. Saknas det närvarande föräldrar som med en fast hand och kärlek leder in barnen på rätt väg är riskerna stora.

Johnny har en son att vara stolt över och idag har även den unge mannen en pappa att vara mycket stolt över

Skillnaden är stor på insidan men den syns ändå ut. Här far och son som njuter av tiden tillsammans.

RESPEKT för en sådan man

Man kan hamna fel även även med de mest fördelaktiga förhållanden men har man skapat en trygghet och kärleksfull barndom har man i alla fall lagt grunden för att man inte skall hamna på fel sida. "Tror du att du någonsin skulle kunna återfalla till ditt gamla liv": frågar jag Johnny. Han svarar med ett bestämt "Aldrig!" "Kan alla ta sig ur" frågar jag. Han är övertygad om att det finns många som aldrig kommer att kunna ta sig ur.

Idag jobbar Höglin som personlig assistent i en skola och föreläser bland unga människor om sina erfarenheter.

Han bor tillsammans med sin son, går på gym och tycker om att laga mat. Höglin reser runt i skolor och föreläser om sitt nazistiska förflutna och om destruktiva miljöer där ungdomar kan råka in i. Johnny har givit sin son vingar och frihet.

En enorm kärleksförklaring till sonen som nu är 13 år han när efter att många år ha levt med pappa ville pröva att bo med mamma. Mamman har nu även hon kommit till rätta med livet och kan nu erbjuda ett gott hem för honom.

Det sved i Johnnys hjärta men han valde ändå att låta sonen gå, men en god förälder vill sina barns bästa och att få lära känna båda sina föräldrar ingår i det. Han lät kärleken segra över sina egna önskningar. Jag är säker på att den "insättningen" kommer att ge högsta ränta.

Min devis som jag försöker förmedla till ungdomarna är:

"välj inte någon annans illusion, välj din egen verklighet",

det brukar gå hem, säger Johnny.

Konventet avslutades i Torsåkers kyrka

Höstkonvent i Torsåker

Uppsala stifts lekmanaförbund hade sitt höstkonvent i ett strålende vackert väder i Torsåkers församling

Dagen började med kaffe och smörgås vid ankomsten, därefter höll Annika Berglund ett föredrag om Kråknäsjärnet, Kråknäsjärnet är ett unikt fynd med tolv spadformiga ämnesjärn, daterade till tiden kring Kristi födelse, samt två enorma klumpar av helt obearbetat järn som daterats till 400–500-talet e.Kr. Fyndet gjordes av Torsåkersbon, amatörarkeologen och smeden Jonny Skogsberg år 1993.

Annika berättade på ett medryckande sätt om Kråknäsjärnet och visade också upp kopior av fyndet, originalen finns i dag på länsmuseum i Gävle, efter det mycket uppskattade föredraget blev det dags för lunch (ris och kycklinggryta).

Då lunchrasten var slut blev det dags för ett besök i Torsåkers kyrka där Eva-Lena Kempe berättade om kyrkan och celebrerade vid mässgång där även pensionärskören medverkade med skönsång, efter mässan gavs det tillfälle att beskåda kyrkans inventarier.

Innan det var dags för avfärd hemåt bjöds det på smörgås och kaffe med kaka.

Julen kanske inte varar ända in till påska men...

I Torsåker varade i alla fall sommaren långt in i september

Det skulle kunna vara en vårpromenad men det var enligt kalenderna höst

Ett jättestort tack till alla som på olika vis gjorde dagen till en minnesvärd dag, ett särskilt tack till Torsåkers lekmanakår och dess ordförande

Berit Bergström som inte bara spelade till psalmsång i kyrkan utan också höll i alla trådar så inget trasslade till sig.

Roger Karlsson
Konventrådsordförande/ Uppsala stift

Den svenska regeringen har för en tid sedan beslutat att Sverige ska erkänna Palestina som en självständig stat och bygger detta bland annat på den uppfattningen att Palestina utgör en i folkrättslig mening acceptabel statsbildning. För många är nuläge i och historietveckling kring Mellanöstern med Israel och Palestina samt kringliggande stater höljd i dunkel. Låt mig något få redogöra för de geografiska områden och den utveckling som i Bibelns land för närvarande kan vara av intresse i detta sammanhang.

De flesta bibliska platser finns i det som vi hänför till nationalstaten **Israel (Eretz Jisrael = Israels land) samt till (West Bank), Västbanken**, västra randen om Jordanfloden och de områden som tidigare tillhörde Jordanien och som efter det s.k. sexdagarskriget 1967 ockuperats och efter en definitiv fred med Jordanien 1994 fortfarande ockuperas av Israel men administreras av den Palestinska myndigheten. Samarien och större delen av Judeen finns inom detta område och i modernt israeliskt språkbruk börjar man alltmer använda just dessa namn. På gammaltestamentlig tid fanns det en israelisk bebyggelse även på andra sidan Jordan, i **Transjordanien**.

Fram till slutet av första världskriget utgjorde dessa områden en del av det ottomanska, turkiska väldet. I samband med fredsuppgörelserna efter detta krigs slut ställdes området under engelsk förvaltning. Det bildades ett engelskt mandat. Man talar därför om **mandattiden, 1918-1948**. Engelsmännen var intresserade av att tillförsäkra sig ett flankskydd för den under engelsk kontroll stående **Suezkanalen**, vilken var en livsnerv i det brittiska imperiet. Engelsmännen kallade sitt mandatområde för **Palestina**. Denna nu så ofta använda beteckning fören statsbildning har sin egen historia.

Om vi förflyttar oss till år 135 e.Kr. befinner vi oss vid det år då kejsare **Hadrianus** slog ner det sista judiska messianska upproret, det s.k. **Bar-Kochba-upproret** och för att förhindra kommande uppror beslutade kejsaren att helt radera ut det judiska nationalmedvetandet.

Judarna fördrevs från sitt gamla land och detta lands gamla namn, Judeen eller Israel, förändrades till **Palaestinae (Palestina)**.

Israel – Bibelns land

Vid klagomuren

Detta är en grekisk latinsk form av det gamla namnet **Peleshet, Filiséen, filistéernas land**. Filistéerna hade ju en gång varit israeliternas dödsfiender. Deras land var egentligen endast kustremsan utmed Medelhavet med bl.a. städerna **Asdod, Askelon och Gaza**. Namngivningen Palestina kom att uppfattas som en grov skymf mot judarna. Namnet kom dock inte att spela någon större roll eftersom det område som avsågs först låg under det romerska (bysantinska) väldet och sedan i det arabisk-muslimska området.

Även om korsfararna använde namnet Palestina talade de hellre om Konungariket Jerusalem. Under det turkiska väldet förlorade namnet betydelse och man talade då i stället mest om de olika förvaltningsområden som Palestina delades upp i.

Men i och med den engelska **mandattiden** som påbörjades 1918 blev Palestina det officiella namnet. När engelsmännen i maj månad 1948 avträdde sitt mandat bildades den moderna judiska staten, som antog namnet **Israel**.

Redan från första dagen överfölls den nybildade staten av sina arabiska grannar – härmed började det krig om egentligen aldrig avslutats helt även om det finns ett fredsavtal med Egypten från 1979 och ett fredsavtal med Jordanien från 1994. Med övriga länder runt Israel råder endast vapenstillstånd. Under 1948 års krig erövrade Transjordanien - landet på andra sidan Jordan – stora delar av Judéen och praktiskt taget hela Samarien. Dessa områden ockuperades inte i avvaktan på en slutlig fred utan införlivades i Transjordanien, som ändrade sitt namn till Jordanien. Genom det s.k. sexdagarskriget kom Västbanken under Israels ockupation bland annat med städerna Hebron, Betlehem, Ramallah och Nablus. Namnet Palestina aktualiserades åter då de arabiska flyktingarna och då de palestinska flyktingarna ställde krav på ett eget land med nationell självständighet. I dagens läge är just frågan om en palestinsk stat själva kärnpunkten i den svårbemästrade och svårlösta Mellan-Östern-konflikten.

Många länder har erkänt en sådan stat medan andra avvaktar eller ser folkrättsliga hinder för ett sådant beslut.

Det land som t.o.m. den brittiska mandatperiodens upphörande 1948 utgjorde en enhet med namnet Palestina, ligger som en brygga mellan Asien och Afrika. Det är en del av den s.k. **"bördiga halvmånen"** – det odlingsbara område som sträcker sig från trakterna kring Eufrat och Tigris och sedan i en nordlig båge går över Palestina och ned till gränsen mot Egypten. Detta läge har bestämt landets historia – ett genomgångsland, där såväl karavaner som krigshärlar har dragit fram. Landet har alltid varit ett stridsområde för och mellan de kringliggande stormakterna.

När den bibliska historien börjar var landet bebott av **kanaanéerna** – och kallades på Gamla testamentets tid för **Kanaans land**. Kanaanéerna var semiter liksom israeliterna och de hade invandrat på 3000 talet. De var bärare av en hög kultur vilken israeliterna till stor del tillägnade sig. Mellan 2 000 och 1 200 var hela Främre Orienten skådeplatsen för en rad folkvandringar. Folk som levat på gränsen till de stora öknarna vällde in över den bördiga halvmånen. I gamla inskrifter, bl.a. i de s.k. **Amarnabreven** från 1300-talet f.Kr. skildras hur folk från öknarna trängde in i landet.

En del av dessa folk kallades **chabiru** – detta ord motsvarar Bibelns **hebréer**. Forskningen menar att man kan datera den invandringsvåg som i de bibliska texterna representeras av namnet Abraham till 1700 talet f.Kr. Dessa var inte beduiner men vandrande semiter som levde i randen av öknar och drog sakta fram under sökande efter bete för sina hjordar.

En sådan bild av vandrande stammar får vi genom patriarkberättelserna, och minnen av dem är knutna till Ortsnamn, sådana som **Sikem, Betel, Hebron och Beer Sheba**.

Genom hungersnöd tvingades avkomlingar av dessa invandrare till det bördiga Egypten. I Egypten bodde de i **Gosen** i östra delen av Nildeltat, alltså nära Kanaans gräns. Det israeliska uttåget ur Egypten och invandringen i Kanaan reste en rad mycket svårlösta problem. De israeliska stammarnas uttåg ur Egypten skildras i 2 Mos kap. 1-15.

Dessa stammar bosatte sig i Kanaan ca 1200 – 1000 f.Kr.

Den nu aktuella staten **Israel** utropades **den 14 maj 1948** efter ett icke bindande FN-beslut genom en uppdelning av det Brittiska mandatet Palestina mellan judiska och arabiskstyrda områden. Staten Israel gränsar till Egypten och Jordanien samt till Libanon och Syrien. Härutöver gränsar staten Israel till de områden som erövrades under sexdagarskriget 1967 och som står under administration av den Palestinska myndigheten och vars status och gränsdragning inte är avgjord. Detta har bland annat gett upphov till den ständigt omtalade Israel – Palestina – konflikten. Israel är världens enda judiska land och har strax under åtta miljoner invånare. I landet finns många olika bosättare, många andra etniska grupper inklusive en stor del **arabiska israeler/palestinier** tillika med många religiösa minoritetsgrupper, **muslimer, kristna, druser, samaritaner och andra**. Därtill bor många palestinska medborgare inom Israels gränser och pendlar för att arbeta i Israel, främst från Västbanken.

Israel är en **judisk och demokratisk stat** med **parlamentarism och allmän rösträtt**.

Israel har diplomatiska relationer med 150 av 193 stater i FN:s generalförsamling. Premiärministern fungerar som regeringschef och **Knesset** i Jerusalem utgör Israels lagstiftande organ. Landet saknar konstitution och grundlag. Den lagstiftande makten utformar löpande i stället **baslagar** som antas genom majoritetsbeslut. Israels ekonomi är den 26:e största i världen.

Israel proklamerade 1950 **Jerusalem** som huvudstad, som största stad och regeringssäte. Jerusalem är den heligaste staden för världens judar och kristna och räknas även som den tredje heligaste staden inom islam. Omvärlden, med få undantag, erkänner inte Jerusalem som Israels legitima huvudstad, eftersom det finns en pågående konflikt om staden. Dessa länder har sina beskickningar (ambassader) i **Tel Aviv**, som var huvudstad under Israels första åtta månader av självständighet. Främmande länders konsulat finns emellertid ofta i Jerusalem.

Förenta Staterna har 1990 och 1995 beslutat erkänna Jerusalem som odelad huvudstad, med rätt att placera ambassaden där det bäst tjänar Förenta Staterna. **Palestinska myndigheten** ser **Östra Jerusalem** som huvudstad i en framtida palestinsk stat. Slutlig status är oklar och inväntar framtida förhandlingar mellan Israel och Palestinska myndigheten – där **Tempelberget (Moria berg)** i Gamla Jerusalem är den heliga plats som bägge parter speciellt vill kontrollera. Tel Aviv som grundlades 1909 är Israels viktigaste handelscentrum.

Samtidigt som vi ber om att Guds rike ska komma – att vi genom hans nåd får tro på hans heliga ord och leva gudfruktigt här i tiden och i evighet, och samtidigt som vi ber om att Guds vilja ska ske – att inte något bryter ner och förhindrar varje beslut, vilja eller tanke som tillåter att vi helgar hans namn eller tillåter att hans rike kommer, så ber vi Gud om - att Han ska bevara oss så att världen och vårt eget kött inte bedrar oss bort från den rätta tron till en falsk tro, förtvivlan eller annan svår bortvändhet. Vi ber om den frid och fred, den kärlek till och mellan människor som bara Gud kan ge!

Anders Nordberg
förbundsordförande

Lunds stift har fått en ny biskop, Johan Tyrberg. Hans motto är "jordens salt". I de Jesusorden vill biskop Johan tolka in att vi alla lever i världen och bör som kristna vara ett salt i världen som lever med och i den verklighet vi befinner oss i med den kristna grunden och vår tro. Lunds Stift har en vision: "Bottna i nåden, skapa i världen. Inspirera lärande och samlas kring hoppet." Den visionen ligger väl i linje med biskop Johans motto och ger oss som kristna, förtroendevalda, lekmän och anställda i kyrkan inspiration till att verka och handla.

Det gör enligt min mening lärandet än mer aktuellt. Lärandet grundat på Jesu egen lära om medmännisklighet, öppenhet, kärlek och förståelse är för mig mer och mer aktuellt. Även om vi inte vill ha tillbaka det lärande som var förhärskande fram till 60-talet då nästan allt lärande i kyrkan var inriktat på att lära sig utantill: psalmer, budorden med förklaringar, trosbekännelsen och Herrens bön så tror jag det är viktigt att kyrkan i dagens samhälle prioriterar att föra ut det kristna budskapet.

Det finns idag en skrämmande okunskhet om vad kyrkan står för och vad vi vill. Till detta arbete behövs vi alla som på något sätt är engagerade i vår kyrka, inte minst lekmännen och frivilligarbetet. I ord och handling utmanas vi på ett helt annat sätt att göra Jesus känd. Många oroas av det "nya" i vår kyrka med utträden, storskalighet med sammanläggningar av församlingar, den krympande ekonomin mm.

Men det finns också så mycket gott i vår kyrka som också är "nytt", spännande nya former för gudstjänst och gemenskaper, satsningen på olika områden som diakoni, dop, konfirmander och förrättningar som skapar ett stort förtroende hos många människor.

Kanske är det ändå den diakonala hållningen som är framtidens kyrka. En kyrka som bryr sig, är med och ser människan.

Då handlar det om ett medmänskligt lärande och ett förhållningssätt som inte har några gränser eller murar. Här kan vi alla vara med och jag är övertygad om att förutom de tjänster som finns inom diakonin så finns här ett stort behov av frivillighet. Detta gäller både för den lokala och internationella diakonin.

Lokalt har vi en stor utmaning att möta genom bland annat det stora antalet asylsökande som kommer till oss, romernas situation på våra gator och det anonyma utanförskap som vårt samhälle skapar. Globalt sett finns alla utmaningar kvar i den fattigdom vi möter och oroshärdar av krig och sjukdomar. Att få vara delaktig i allt detta är en förmån för oss alla trots allt det svåra vi kan möta, delaktigheten för oss närmare Jesus och därmed skapas det något i varje människa. Något som handlar om hopp, tro och egenvärde, att bottna i nåden.

Julens högtid står för dörren med allt vad den innebär både positivt och negativt. Det positiva med gemenskapen och givmildheten går på ett motsägelsefullt sätt hand i hand med ensamheten och den kommersiella hysterin som skapar många utanförskap för dem som inte har råd.

Mer och mer ser vi hur svårt det är för människor att fira den jul som tar sin utgångspunkt och inspiration från barnet i krubban. Min förhoppning är att du som läser detta skall återerövra den "goda Julen" så att Guds kärleks evangelium blir ditt evangelium denna jul. Var och en av oss kan få del av detta som är det största: att Gud blev människa som vi och gjorde så att vi kunde komma närmare Guds väsen och därmed bättre förstå vårt eget liv och mening.

En God och välsignad jul
vill jag önska dig.

John Liljeblad
Kyrkoherde
Förlöv och Grevie församling
Kontraktsprost
Bjäre kontrakt